Elintarviketeollisuusliitto ry LAUSUNTO

7.3.2018

Eduskunta
Maa- ja metsätalousvaliokunta

HE 148/2017 VP HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE LAIKSI ERÄIDEN YMPÄRISTÖ-TERVEYDENHUOLLON TEHTÄVIEN JÄRJESTÄMISVASTUUN SIIRTÄMISESTÄ MAAKUNNALTA KUNNALLE

Elintarviketeollisuusliitto ry (ETL) kiittää mahdollisuudesta antaa kirjallinen lausunto maa- ja metsätalousvaliokunnalle hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi eräiden ympäristöterveydenhuollon tehtävien järjestämisvastuun siirtämisestä maakunnalta kunnalle.

Elintarvikevalvonta kuuluu terveydensuojelulain edellyttämään valvontaan, josta säädetään myös elintarvikelaissa 23/2006. Elintarvikelain kokonaisuudistusta tehdään parhaillaan, ml. elintarvikelain nojalla annetut muut asetukset.

ETL katsoo, että maakuntauudistuksen myötä kunnista ja aluehallintovirastoista maakunnille siirrettävä elintarvikevalvonnan organisointi antaa hyvät mahdollisuudet elintarvikevalvonnan kustannustehokkaaseen järjestämiseen. Esitetty toimintamalli mahdollistaa sen, että valvontayksiköissä vastuuvirkamiehet voivat erikoistua eri elintarvikelainsäädännön aihealueisiin, mikä tehostaa ja tasapuolistaa valvontaa. Tällä hetkellä elintarvikelainsäädännön - EU-lainsäädäntö huomioiden - kokonaisuus on niin laaja, ettei ole realistista, että yksittäinen valvoja hallitsisi sen kaikkia osa-alueita esim. kontaktimateriaaleista vierasaineisiin, hygieniavaatimuksista terveysväitteisiin, nimisuojatuotteista lisäaineisiin. On kuitenkin huolehdittava, että valvonta pysyy elinkeinon kannalta järkevänä ja jatkossakin valvontayksikössä on yrityksen toimintakokonaisuuden tunteva nimetty vastuuvalvoja.

Elintarvikevalvonnan osalta hallinnollinen uudistus mahdollistaa viranhaltijoiden tehokkaamman koulutuksen, mitä tämänhetkinen lainsäädännön uudistusnopeus edellyttää. Koulutus varmistaa entisestään sitä, että valvonta on valtakunnallisesti tasapuolista ja lainsäädännön tulkinnat yhdenmukaisia. Valvonnan valtakunnallinen ohjaus on toimijoiden yhdenmukaisen kohtelun kannalta tärkeää, unohtamatta kuitenkaan valvojien laaja-alaiseen koulutustaustaan ja osaamiseen perustuvaa joustavuutta ja valmentavaa otetta.

Elintarvikealan toimijoille on tärkeää, että ympäristöterveydenhuollon kokonaisuus säilyy selkeänä. Siksi ETL kannattaa esitystä, että ympäristöterveydenhuollon järjestäminen olisi pääosin maakunnissa ja vain poikkeustapauksissa kunnissa. ETL pitää hyvänä hallituksen esitystä, että järjestämisvastuun siirron edellytyksenä olisi, että järjestämisvastuun vastaanottavalla kunnalla tai kunnilla tulisi olla käytettävissään vähintään 30 henkilötyövuotta vastaavat henkilöresurssit elintarvikelain, terveydensuojelulain ja tupakkalain mukaisten viranomaistehtävien suorittamiseen. Samankokoinen resurssi

Elintarviketeollisuusliitto ry
Pasilankatu 2, PL 115, 00241 Helsinki
Puhelin (09) 148 871 • Fax (09) 1488 7201
Y-tunnus 0201092-3 • Kotipaikka Helsinki

Finlands Livsmedelsindustriförbund
Pasilankatu 2, PB 115, 00241 Helsingfors
Telefon (09) 148 871 • Fax (09) 1488 7201
info@etl.fi • www.etl.fi

Finnish Food and Drink Industries' Federation
Pasilankatu 2, P.O. Box 115, FI-00241 Helsinki
Telephone +358 9 148 871 • Fax +358 9 1488 7201
info@etl.fi • www.etl.fi

tulisi olla myös tehtävän siirtävässä maakunnassa sille sen muun kuin sopimuskunnat kattavan alueen osalta jäävien ympäristöterveydenhuollon tehtävien hoitamiseksi. ETL muistuttaa, että tämä järjestely tuo ympäristöterveydenhuollon järjestämiseen yhden toimijatason lisää. Toimivaltajaon ja viranomaisten yhteistoiminnan tulee olla selkeää ja sujuvaa, myös toimijoiden kannalta.

Lopulta maakuntauudistus ja elintarvikelain kokonaisuudistus ratkaisevat, onnistuuko elintarvikevalvonnan uudelleenorganisointi siten, että se on toimijoille yhdenvertaista, kustannustehokasta, ja että valvojien koulutus ja osaaminen ovat riittävää ylläpitämään Suomen hyvää elintarvikevalvontaa.

Kunnioittaen

ELINTARVIKETEOLLISUUSLIITTO ry

Pia Pohja
toimitusjohtaja